

NIEUWE FINANCIERINGSSYSTEMATIEK PROVINCIES

STATENLID.NU

8 DECEMBER 2022

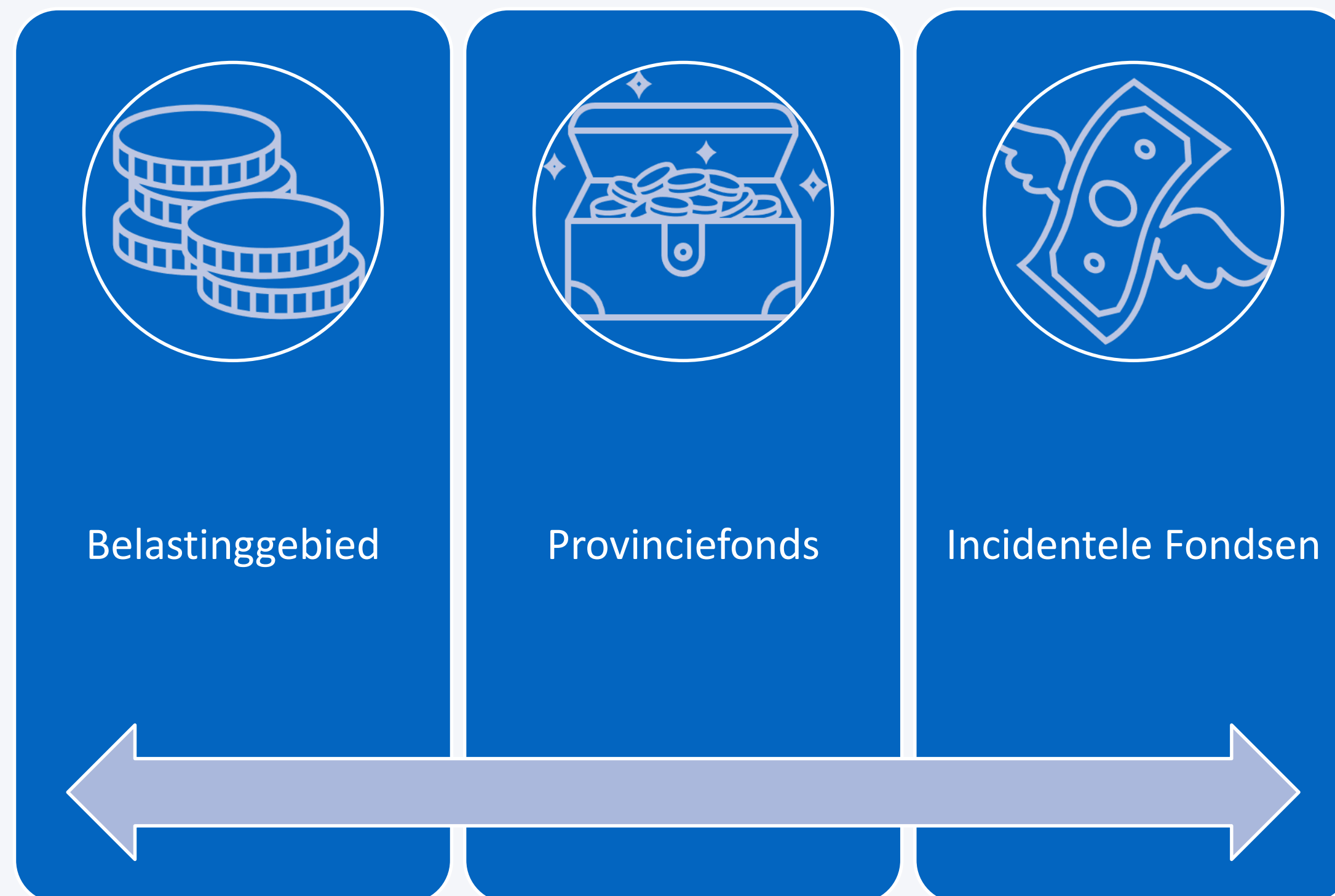
INTRODUCTIE

FINANCIERINGSSYSTEMATIEK

GERICHT OP **STRUCTURELE**
INKOMSTEN

FOCUS OP DE **SAMENHANG**

DRIE COMMUNICERENDE VATEN

SAMENHANG

FINANCIERINGSSTROMEN EN AFWEGINGEN

- > Grote samenhang tussen de verschillende financieringsstromen en afwegingen in verschillende trajecten:
 - > Nieuwe financieringssystematiek, incl. eventuele verbreding lokaal belastinggebied [Contourennota]
 - > Introductie Betalen naar Gebruik / alternatief belastinggebied [Onderzoek belastinggebieden]
 - > Transitiefondsen (incidenteel; herziening uitkeringsstelsel]
 - > Herijking verdeling provinciefonds [Cebeon onderzoek i.o.v. BZK]

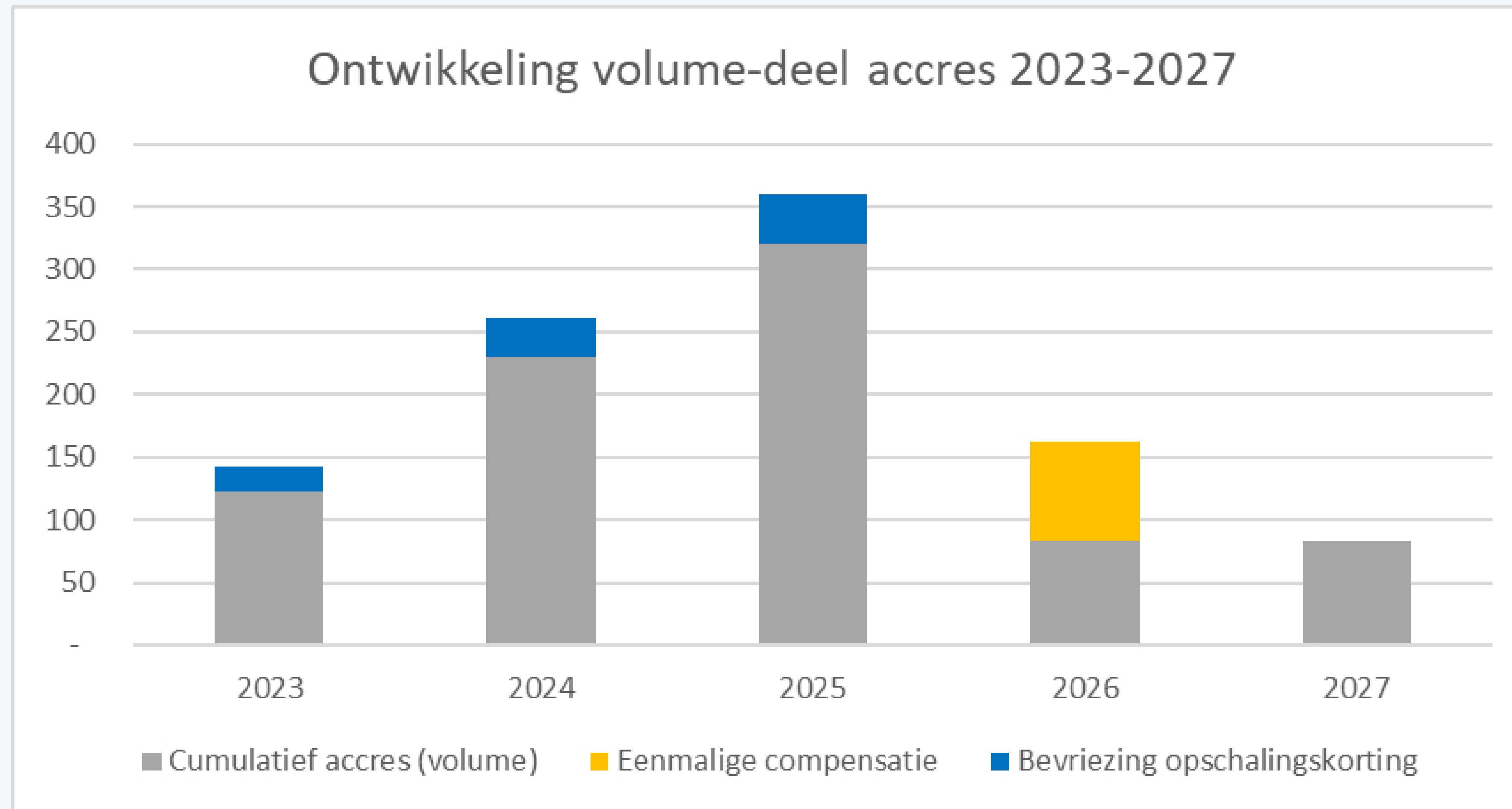
SAMENHANG

OMVANG EN GROEI

- > In 2020 omvatte de totale structurele financiering van provincies ruim € 4,2 miljard. Daarvan komt € 2,5 miljard uit het provinciefonds en € 1,7 miljard uit het belastinggebied.
- > Grote zorg of de **omvang** van onze totale structurele financiering op termijn voldoende is voor de bekostiging van de transitieopgaven en de toename van kosten op onze wettelijke taken zoals OV en beheer en onderhoud van wegen.
- > Van belang is dat de financiering meegroeit met de (autonome) **groei** van onze taken.
- > Tot op heden groeit de financiering (in theorie) mee via:
 - > Trap-op-trap-af met het rijk (volume is bevroren vanaf 2026)
 - > Nieuwe taken, nieuwe financiering (artikel 2 onderzoeken)
 - > Autonome groei belastinggebied (toename auto's) + eventuele indexatie (= keuze PS)

PROVINCIEFONDS / ACCRES

OMVANG EN GROEI

INCIDENTELE FONDSEN

AANDACHTSPUNTEN

- > Incidentele fondsen vormen steeds meer integraal onderdeel van onze financiering (SPUK's, cofinan.).
- > Fondsen zijn incidenteel en niet ter dekking van de structurele kosten. Per opgave zal de structurele component in beeld gebracht moeten worden.
- > **Aanpassingen in het uitkeringsstelsel (AU, DU, SPUK, ed):**
 - > Van belang om integrale financiering te bevorderen om zodoende de rol in de ruimte te kunnen vervullen.
 - > Aandacht voor voldoende flexibiliteit: tijdige voorfinanciering en geen onnodige verantwoordingslasten achteraf.
 - > Aandacht voor structurele beheerkosten die voortvloeien uit incidentele opgave / investeringen.

PROVINCIAAL BELASTINGGEBIED

VERBREDING?

- > Het rijk onderzoekt als onderdeel van de nieuwe financieringsystematiek de optie om het lokale belastinggebied te “verbreden” om zo een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten [zie contourennota].
- > **Aandachtspunten:**
 - > Het provinciefonds blijft. De omvang daarvan zal nominaal en reëel mee moeten blijven groeien met de autonome ontwikkeling van onze taken om uitholling te voorkomen.
 - > De nieuwe verdeling van het provinciefonds samen met de belastinginkomsten per provincie zal bepalend zijn voor de financiering per provincie.

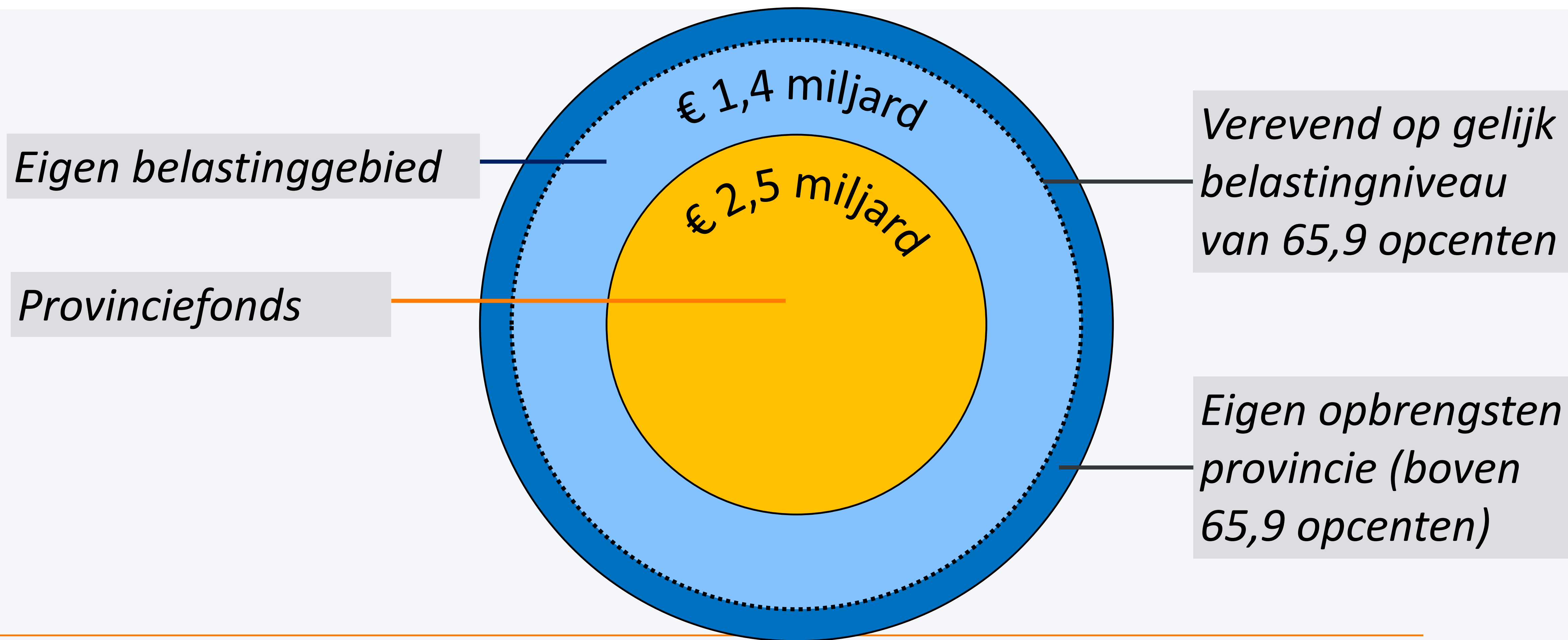
VEREVENING

BELASTINGOPBRENGSTEN VIA PROVINCIEFONDS – *de techniek*

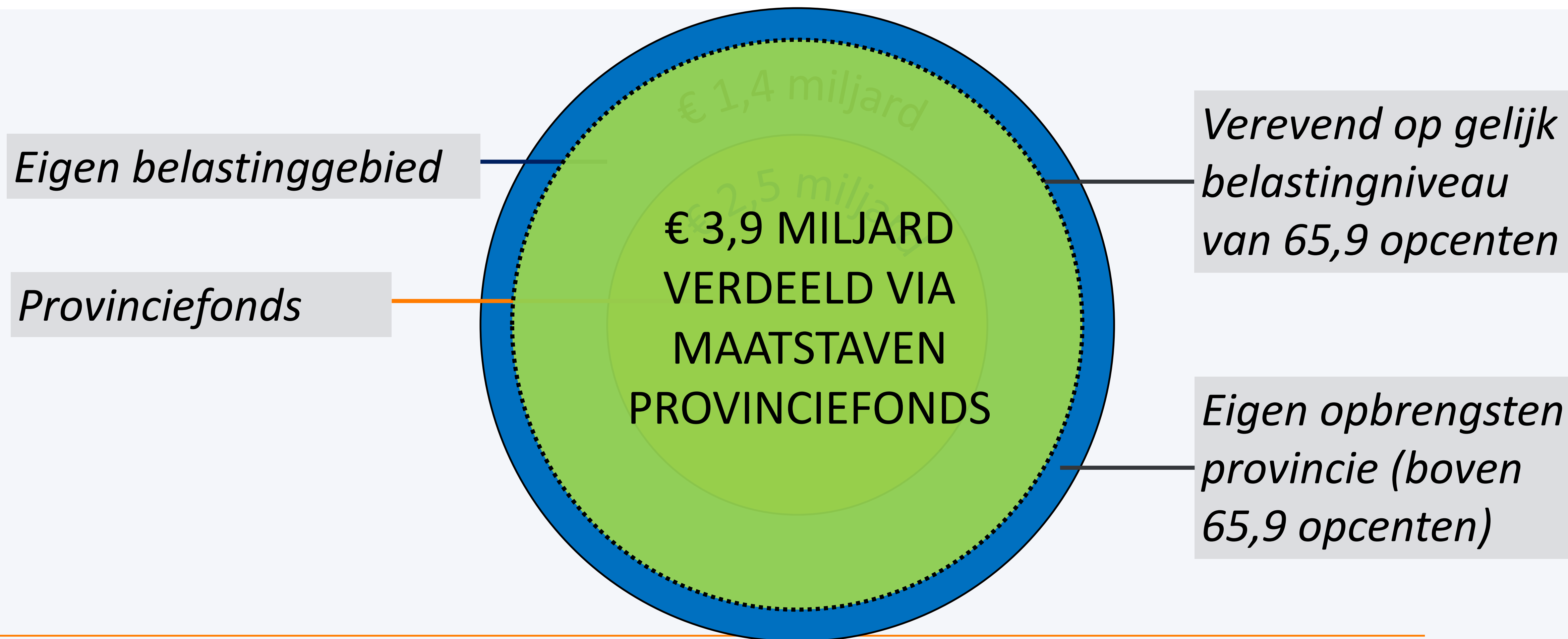
- > Op dit moment verevenen we € 1,4 miljard van de € 1,7 miljard belastingopbrengsten via het Provinciefonds.
- > Dit is een vereiste conform artikel 7 van de financiële verhoudingswet, met als doel een gelijk voorzieningenniveau in elke provincie tegen een gelijk belastingtarief (nu: 65,9).
- > Samen met het provinciefonds (€ 2,5 miljard) dient het verevende deel van nu € 1,4 miljard (dus) ter financiering van het gemeenschappelijke minimale voorzieningenniveau.
- > Alles wat provincies daarbovenop heffen (boven 65,9 opcenten) betreft volledig eigen middelen.
- > In die extra capaciteit zitten verschillen tussen provincies.

<i>Begroting 2022</i>	Inkomsten MRB	Verevend via PF	Eigen middelen
Groningen	59,6	42,6	17,0
Fryslân	71,1	53,8	17,3
Drenthe	59,6	42,8	16,8
Overijssel	112,3	94,7	17,6
Flevoland	59,1	46,1	13,0
Gelderland	226,2	168,1	58,1
Utrecht	133,4	117,7	15,7
Noord-Holland	218,1	216	2,1
Zuid-Holland	340,6	253,5	87,1
Zeeland	45,6	33,8	11,8
Noord-Brabant	267,4	226,9	40,5
Limburg	109,4	92,8	16,6
Totaal	1.702,4	1.388,8	313,6

VEREVENING

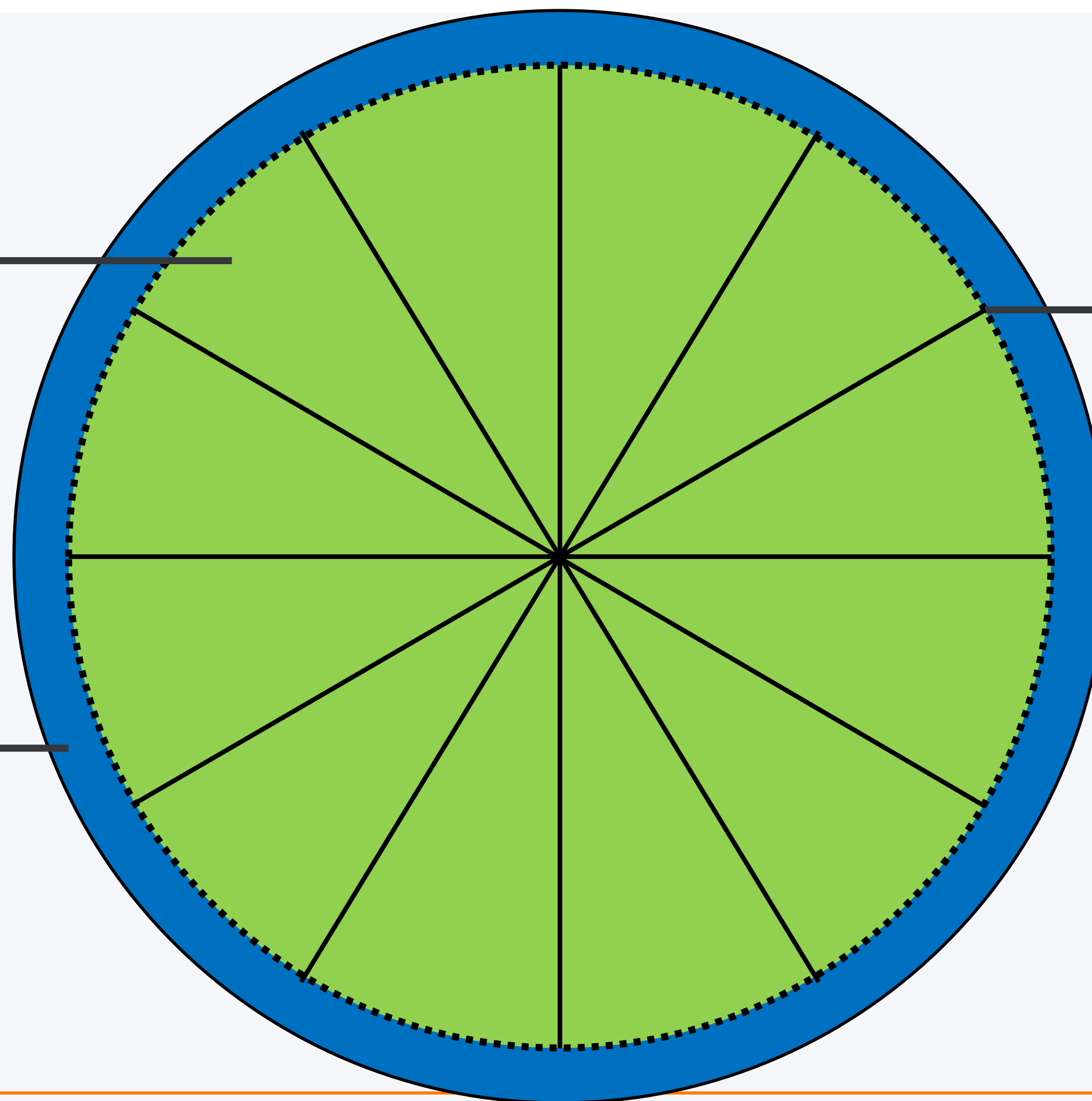
VEREVENING

VERDEELMODEL PROVINCIEFONDS

*Verdeelmodel
bepaalt omvang
taartpunt per
provincie*

*Eigen keuze tarief
bepaalt extra
opbrengsten*

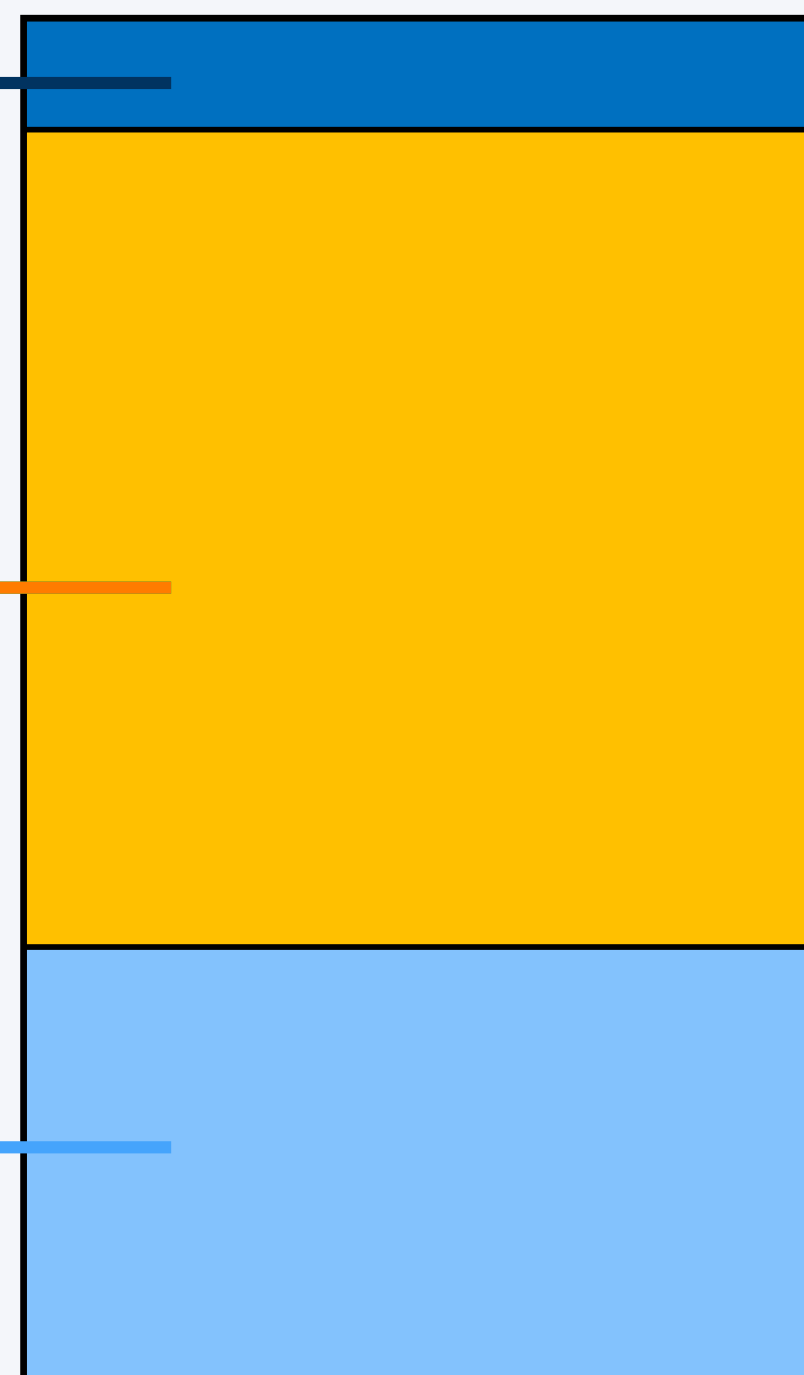
*Keuze: verschuiven
vereveningsniveau
belastinggebied*

OPBOUW FINANCIERING PER PROVINCIE

Extra eigen opbrengst uit opcenten > 65,9

Uitkering uit het provinciefonds

Opbrengsten eigen belastinggebied bij 65,9 opcenten

Rekenvoorbeeld

Aandeel totaal = € 300 mln

Belasting (65,9) = € 100 mln

Uitkering PF dus = € 200 mln

Eigen inkomsten = € 15 mln

(bijvoorbeeld 80 opcenten)

Totale inkomsten: € 315 mln

TOEKOMSTIG BELASTINGGEBIED PROVINCIES

STATENLID.NU

8 DECEMBER 2022

PROVINCIAAL BELASTINGGEBIED

(ALTERNATIEF) BELASTINGGEBIED

- > Met de invoering van de kilometerheffing (MRB+) verdwijnen de huidige opcenten op de MRB.
- > Verschillende alternatieven zijn in kaart gebracht: ingezetenenheffing, vestigingsheffing, provinciale OZB, voertuigenbelasting en opcenten op MRB+
- > Uitgangspunten van gezamenlijke provincies voor nieuw belastinggebied:
 - A. Eigen grondslag
 - B. Voldoende omvang
 - C. Stabiele opbrengsten
 - D. Brede grondslag
 - E. Aanvaardbare verdeling capaciteit provincies
 - F. Lage heffingskosten
 - G. Sluit aan bij provinciale taken
 - H. Collectieve lastendruk wijzigt niet
 - I. Aanvaardbare herverdeeleffecten
 - J. Aanvaardbare economische effecten

PROVINCIAAL BELASTINGGEBIED

(ALTERNATIEF) BELASTINGGEBIED

- > Vestigingsheffing kent beperkte grondslag en is niet erg stabiel gebleken.
- > Een provinciale OZB leidt tot grotere capaciteitsverschillen tussen provincies.
- > Ingezetenenheffing en voertuigenbelasting (binnen MRB+) leveren vergelijkbare verschillen op tussen provincies (en vergelijkbaar met huidige verschillen). Zowel voor de (potentiële) inkomsten per provincie als de tarieven voor de burger.

- > **Ontwikkelingen MRB+**
 - > Het rijk onderzoekt in het traject MRB+ de opties om provinciale opcenten te behouden.
 - > Verschillende alternatieven:
 - > Provinciale heffing op bezit (voertuigenheffing): provinciaal tarief per auto.
 - > Provinciale opcenten op gebruik (opcenten MRB+): provinciaal tarief per kilometer.
 - > Provinciale opcenten op gebruik (opcenten MRB+): vast provinciaal tarief per kilometer.

PROVINCIAAL BELASTINGGEBIED

(ALTERNATIEF) BELASTINGGEBIED

- > Groot belang voor het behoud van een autonoom belastinggebied met stabiele opbrengsten
- > Bij de keuze voor het belastinggebied zijn de volgende criteria cruciaal:
 - > Perceptiekosten (Hoeveel kost het innen)
 - > De verwachte stabiliteit (Autonome groei, onafhankelijk)
 - > De impact op de inwoners (Belastingdruk, cumulatie, nivellering)
 - > De impact op politieke proces (Democratische legitimiteit)
 - > Afhankelijkheid van Rijksbeleid (Autonomie)